

SLOVENSKI NAROD

Izbača vsak dan popoldne, izjemni nedelje in prazniki. — Inserati do 30 pett à 2— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati pett vrsta 4— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2— Din. Popust do dogovoru inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240— Din. za inozemstvo 420— Din.

Upravnštvo: Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I nadstropje. — Telefon 2034.

Radikalna stranka se krha

Burna seja glavnega odbora NRS

Tri nepomirljive frakcije. — Centrums se približujejo vladi. — Razmarje med stranko in vlado se mora razčistiti. — Govorniki napadajo vlado.

Beograd, 21. junija. Zanimanje političnih krogov je bilo danes osredotočeno na sejo glavnega odbora radikalne stranke, ker je ta seja odločilne važnosti za razmerje med vlado in stranko, pa tudi za nadaljnji razvoj radikalne stranke same. Potek današnje seje je v polni meri pokazal, da vlada med vlado in stranko neprestoljivja nasprotja, a tudi stranka sama na znotraj ni enotna, marveč je podeljena na tri frakcije, ki se medsebojno pobijajo. Dočim se je še pred par dnevi nagašalo, da so se pašičevci in uzuonovičevci sporazumeli glede skupnega nastopa proti vladi, se je danes izkazalo, da si še sami niso na jasnom, kako stališče naj zavzamejo v vseh teh važnih vprašanjih. Dočim so pokazali pašičevci veliko borbenost, je bilo v vrstah uzuonovičevcev opažati popustljivost načrta vlad. Vukščevića in vse kaže, da se skuša radikalni centrum približati vladi. Centrums so baje iz tega razloga odklonili vse kandidature v ozemju glavnega odbora, ki so jim jih ponudili pašičevci. Boža Maksimovič je skušal onemogočiti kvorum in preprečiti sejo glavnega odbora. Ves čas se je izprehal pred poslopjem Žemaljske banke, kjer se je vršila seja in je šele na ponovne pozive svojih prijateljev prišel na sejo, ki je bila do njezovega prihoda neslepčena.

Seji je predsedoval I. podpredsednik radikalne stranke Aca Stanojević, ki je otvoril sejo z daljšim nagovorom, v katerem je uvodoma naglasil, da je on človek, ki živi izven Beograda in ki se je hotel že davno umakniti s politične arena. Na izrecno prošnjo pok. Pašiča pa je ostal še nadalje aktiven političen delavec. Glavni odbor se je le redko sestajal, dokler je bila skupščina zbrana. Sedaj pa je nastopil polnoma nov položaj, ki nujno zahteva,

da se rešijo vsa vprašanja, ki so že dolgo časa odlagana in ki v veliki meri skidajo interesom stranke. Prvo je vprašanje izpolnitve glavnega odbora in izvolitev predsednika ter razčiščenje razmerja med stranko in vlado. Glavni odbor radikalne stranke je dolžan, da to razmerje čim prej razčisti in to temboli, ker je g. Vukščević danes še vedno član radikalne stranke. Končno mora glavni odbor izdelati smernice za volilne priprave, sklepati o zopetnem sprejetju izključenih članov radikalne stranke ter rešiti vprašanje kandidatur in strankinega tiska.

Glavni odbor je nato prešel na dnevni red. V debati o izpolnitvi glavnega odbora je Aca Stanojević naglasil, naj se vprašanje reši brez političnih tendenc in naj se izvolijo v ozjavi glavni odbor najboljši radikali. Izvoliti je bilo treba 10 članov. Glavni odbor je na danšnji seji izvolil samo 5, dočim bo ostalih 5 izvoljenih pozneje. Tekom debate so poedini govorniki ostro napadali vlad, zlasti pa g. Vukščevića, in zahtevali, naj se predhodno razčisti odnos s medvlado in stranko. Zlasti agresivno so nastopali pašičevci, ki so nagašali, da je g. Vukščević škodoval interesom in ugledu stranke. Pri nato sledile volitve, so bili izvoljeni v glavnem odbor razum. Nikole Uzonovića, ki pa je izvolil odklonil, samo pristaši pašičevcev in sicer: Ljuba Stojadinović, Segedinac, Andra Stanić, dr. Slavko Miletić, Ranko Trifunović in Nikola Uzonović.

Vse ostale točke dnevnega reda so odgodene do jutrišnje seje, ki je sklicana za 9. uro dopoldne. O seji sami je bil izdan kratek komunikat, v katerem se naglaša, da je glavni odbor razpravljal o strankinjih zadavah ter o pripravah za volitve.

Italija pred gospodarskim krahom

Velebanke likvidirajo. — Slaba letina in elementarne nezgode. — Pritisik fašistov na premožnejše sloje.

Pariz, 21. junija. Tukajšnji gospodarski krogi zelo kritično presojojo gospodarski položaj Italije. Glasilo italijanskih emigrantov »Liberta« objavlja obširna poročila in statistične podatke, iz katerih je razvidno, da vlada v Italiji najhujša finančna kriza. Tekom zadnjih mesecev je prispadlo več nekako dobru fundiranih velebank. List našteva 26 takih denarnih zavodov. Med zadnjimi je prijavila konkurs znana velebanka Lewa Goldschmidta v Milatu, ki izkazuje 400 milijonov lir deficit. S tem polomom je v zvezi tudi neki državni senator, ki je znan borzni špekulant. List našteva, da je gospodarski položaj Italije načrtnost obupen. Zetev je daleko začastila za prizakovanjem. V provinci Puglia je žito populoma očigano. Enak položaj je v Kabrijiji in Siciliji. V okolici Lecca je divjalo v soboto strahovito neurje, ki je uničilo vse poljske pridelke. Škoda znaša do 70 milijonov lir. V severni Italiji je položaj še slabši, ker se je vsled suše pojavila tečka nova bolezna na žitu, ki je žito populoma uničila. Kmetje so žito poželi nezrelo že v

maju. Tudi vinski pridek bo letos slab. V Pugliji so vinogradi vsled silne vročine docela uničeni. Že sedaj se občaji pomanjkanje živeža. Cene so začeli strahovito načrati tako, da je bila voda prisiljena uvesti zopet maksimiranje cen.

V zvezi s tem se v gospodarskih krogih govorji, da vlada ne namerava izročiti obveznic fašistovskega liktorskega poseljila, ki naj bi se spremenilo v prisilno oddajo premoženja. Potrdila o plačilu tega poselila se prodajajo že sedaj po 60 do 70% nominalne. Fašistovske organizacije so uvedle že prisilne kontribucije ter pošiljajo premožnejšim slojem grozilna pisma v katerih kratkomalo določajo višino zneska, ki ga mora dotočiti plačati.

Jasno je, naglaša omenjeni list, da je to stanje nevzdržno ter da pride prej ali slej do strahovite gospodarske katastrofe. Tečaj lire, ki daleko presega njeno faktično kupno moč, se le se umenim potom in z največjimi žrtvami vrži na sedanji vinski.

Ilira ne kaže volje, da bi prevzeli kakršnekoli obveznosti glede gradbe lahkih križark, torpedov in podmornic. Tako Francija, kar Italija se omejujeta začakata na uspeh ženevske konference.

DVA MILIJONA ZA ŽELEZNICA STANOVANJA V SLOVENIJI

Beograd, 21. junija. Prometno ministruje je odobrilo ljubljanski železniški direkciji kredit 2 milijonov dinarijev za zgraditev železničarskih stanovanj.

CHAMBERLIN POLETI PREKO SLOVENIJE

Beograd, 21. junija. Glasom poročil z Dunaja nameravata ameriška letalca Chamberlin in Levine ob prilikl svojega poleta z Dunaja v Budimpešto posetiti tudi Zagreb, od koder se po krajevem pristaniku preko Slovenije vrneti na Dunaj. Ta polet se bo izvršil bržkome v sredo, ker poletita ameriška letalca v četrtek z Dunaja v Prago.

Spor z Albanijo še ne bo poravnан

Češkoslovaška in Rumunija na naši strani. — Demarša velesil v Tirani le italijanski maneuver. — Trdovratnost albanskega diktatorja.

Beograd, 21. junija. Današnji listi objavljajo poročilo »Chicago Tribune«, glasom katerega so se vršili tekom zadnjih dni med državami Male antante razgovori o jugoslovensko-albanskem sporu. Te razgovore je sprožila Jugoslavija, ki se je obrnila na ostali dve zaveznici z vprašanjem, ali sta pravljenci izvršili svoje obveze za slučaj kakega konflikta z Italijo, ker je Jugoslavija trdno odločena, da v nobenem slučaju ne dopusti okupacije Albanije s strani Italije. Poročevalci »Chicago Tribune« izvleči dobro poučenega vira, da sta tako Češkoslovaška kakor Rumunija odgovorili, da bosta prevzete obveznosti vedno lojalno izpolnjevali. »Chicago Tribune« pripominja, da se posledice teh razgovorov že jasno kažejo v tem, da je začela Italija v albanskem sporu popuščati in da ni dvoma, da pride v načrtu času do mirne likvidacije konflikta, ki si sicer lahko resno ogroža ne le mir na Balkanu, marveč v Evropi sploh.

Beograd, 21. junija. Včeraj je bila izvršena že več dni napovedana demarša v Albaniji zelo napet ter da lahko vsak čas izbruhne revolucija. Italija se resno pripravlja, da v tem slučaju intervenci v Albaniji. Doprnislo naglaša, da bi tak korak lahko zamenil nov požar na Balkanu. Ni dvoma, da pride v načrtu času do izpusta dragomana Gjuraščevića in posledice tega razloga, da je bil arretiran. Vse tri velesile so obenem potom svojih poslanikov zagovarjala albanski vlad, da bodo v enakem smislu posredovali tudi v Beogradu in

Radić se bo moral seliti
Federalisti ga vržejo iz Seljačkega doma.

Beograd, 21. junija. Današnje »Vreme« objavlja brzjavko iz Zagreba, da so zagrebski federalisti, ki so svoječasno skupno z Radićem započeli akcijo za postavitev Hrvatskega seljaškega doma, sklenili, da vzhodno HSS v Stepana Radića iz Seljaškega doma na Zrinjevcu. Kakor znano, je bil Seljaški dom kupljen v času, ko se je Radićeva stranka imenovala še republikansko in ko je bila v zvezi s federalisti. V svrhu nakupa je bila ustavljena posebna zadružna, ki je lastnica doma in v kateri imajo še delnici federalisti večno, ker maju največ delna v svojih rokah. V kratkem bo sklicana izredna skupščina zadruge, na kateri se bo sklepalo odstranitvi HSS iz Seljaškega doma.

Rumunska vlada demisijonira

Bukarešta, 21. junija. Danes dopoldne je podal ministrski predsednik Stirbey demisijo celokupne vlade. Kralj je demisijo sprejel in poveril sestavo nove vlade predsedniku liberalne stranke Johnu Bratišanu. Ker je narodna kmetiška stranka odklonila pogope, ki jih je stavlja za sodelovanje liberalne stranke, med obema strankama ni prišlo do sporazuma in bo Bratišan bržkone sestavil homogeno liberalno vladu, ki bo izvedla volitve. Liberalci upajo, da bodo dosegli pri volitvah tako večno, da bodo lahko tudi še nadalje vodili državno politiko ne glede na druge stranke.

ITALIA ZASTOPA ALBANSKE INTERESE

Beograd, 21. junija. Zunanje ministruje je objavilo danes komunikate, v katerem poroča, da je italijanski poslanec v Beogradu na prošnjo albanske vlade in v sporazuju z italijansko vladu prevzel zastopstvo albanskih interesov v Jugoslaviji.

ČEŠKOSLOVAŠKO-AVSTRIJSKA TRGOVINSKA POGAJANJA

Dunaj, 21. junija. Trgovinska pogajanja med Avstrijo in Češkoslovaško so ostala po brezuspehljih pogajanjih z zastopniki tekstilne industrije na mrtvi točki. Zaenkrat nihkilik predlogov, ki bi omogočili sporazum. Zato je malo verjetno, da pride v doglednu času do pogodbe.

REFORMA ANGLEŠKEGA PARLAMENTA

London, 21. junija. Na včerajšnji seji zornice so prečital lordkancelar vladni predlog glede reforme, ki naj bi se izvedla pri obeh zornicah. Stevilni članov na seji se znižalo od sedanjih 700 na 350. Dosmrtni članovi zornice so lahko samo princi kraljevskega doma, škofje in sodniki. Kralj ima pravico imenovati člane s svojimi strani le v sporazumu z vladom. Ta določba naj bi omogočila, da bi dobila primerno zastopstvo tudi delavska stranka. Govornike za razprave v gornji zornici naj bi ne dočla več spodnja zornica, marveč medfrakcijski odbor gornje in spodnje zornice.

ZAGREBSKA BORZA

Efekti: 7 odstot. invest. posej. 1921 84—85, 2 in pol odst. drž. rente za ratno šteti 343—344. Zastavni listi 20—22, Celjska posojilnica 195—197. Ljubljanska kredita 150, Merkantilna Kočevje 0—98, Praštediona 850, Kreditni zavod 160—170, Trbovje 472, Vevče 135, Stavbna družba 55—65, Seči 104.

predlagale, naj Jugoslavija umakne svojo pravno mesto in izroči albanski vlad drugi, ki bo sestavljena v ublaženem tonu. Kakor se v diplomatskih krogih zatrjuje, je Ahmed beg Zogu tudi posredovanje odklonil čes, da je aretirani dragomani albanski državljan ter da je ves incident zakrivil Jugoslavija. V tukajšnjih krogih prevladuje nazadnje, da je demarša le neresna igra Italije, ker bo položaj še bolj komplikiran. Novi francoski poslanec v Tirani, ki se ne pozna balkanskih razmer, se je vsled neponovnosti priključil naziranju Ahmeda bega Zogu. Vse kaže, da konflikt še ne bo tako hitro poravnан. Ahmed beg Zogu je odredil, da morajo aretirane dragomane ukrenjenega v težke verige, demonstrativno voditi po ulicah in groziti, da ga da takoj ustreliti, čim bi Jugoslavija podvzela karneški korake proti Albaniji.

London, 21. junija. Diplomatski dočasniki »Westminster Gazette« poročajo, da je položaj v Albaniji zelo napet ter da lahko vsak čas izbruhne revolucija. Italija se resno pripravlja, da v tem slučaju intervenci v Albaniji. Doprnislo naglaša, da bi tak korak lahko zamenil nov požar na Balkanu. Ni dvoma, da pride v načrtu času do izpusta dragomana Gjuraščevića in posledice tega razloga, da je bil arretiran. Vse tri velesile so obenem potom svojih poslanikov zagovarjala albanski vlad, da bodo v enakem smislu posredovali tudi v Beogradu in

— Kaj iščete, mladi gospod? Ali iščete vojaški urad? Li rešilno postajo in zdravnik? Ah, nič, nič. Kar takole si ogledujem na Mestni dom, sicer pa jo poj meni, kaj sem storil! Velik greh imam na veste!

G. Zdravčič — povabil nesrečnega, zmedenega mladiča na postajo. Tu je začel pričevati o vsej svoji življenjski povesti:

— Uh, glava me boli!... Na Lavoret sem z lizolom zastrupil svojega mlajšega brata... Uh! Gorje mi!... Pa kaj! Dobro mneni naredil, vsaj se revček ne bo več mučil na tem svetu.

G. Zdravčič je nesrečnega nekoliko premotil in zapazil, da ima v žepih dve večji predstniki. Izvlekel ju je in ugotovil, da je v eni lizol, v drugi pa ribje olje. Nato ga je predstavil zdravniku dr. Otmarju Kraju, ki je odredil, da so ga prepeljali v javno bolnico na opazovalni oddelek. Reševalna postaja pa je pri policiji tudi izvedela, da je mladič — večji samoromilni kandidat, ključavničarski pomočnik Janez Bakšić iz Šiške. Ta se je privrkal skusal z lizolom zastriplj koncem aprila na policiji v sobi dežurnega uradnika v navzočnosti policijskega nadzornika Franca Zajdela. Takrat so ga hkrati rešili, v bolnici so mu izprali želodec in kmalu je bil zdrav. Nečak dan nato v maju pa se je Bakšić zopet z lizolom zastrupil na svojem stanovanju. Tudi drugič so ga zdravniky javne bolnice rešili in ga nato oddali na opazovalni oddelek, katerega je nedavno zapustil. Vprašanje je, kje dobiva ta večji samoromilni kandidat lizol. Tega noči benemu povедeli ...

Radićevci med seboj

Kakov znano, je bivši minister dr. Benjamin Šuperina menda v zahvalo, ker je postal pod sedanjim vlado javni notar in Zagreb, pričel v listih objavljati razne napade na svojega dosedanjega šefa St. Radića. V svoji zadnji izjavi pripoveduje, da je povod za sporazum z radikali dal in sam s svojim skupščinskim govorom od 26. marca l. 1925. Radić je bil zaradi tega nani zelo hud, bilo mu je kljub vsemu zelo mnogo na tem, da pride iz zapora. Dr. Šuperina nadaljuje svoja izjavjanja dobesedno: »Že davno sem vedel, da nas bo uprapstil, ker Radić s 56 leti je tak, kakršen je bil s 16 leti: razoren element, povsem nesposoben za vsako konstruktivno delo, ki nimam pred očmi realnih uspehov, temveč je samo strečen, da more mnogo govoriti in pisati, in kadar se o njem govorji in piše. V nem ni nobenega čuta odgovornosti in samo vsled pomanjkanja tega čuta se more tolmaciti njegova avanturistična politika z republikansko konfederacijo južnih Slovanov, potovanje na Dunaj, v London in Moskvo, rušenje Davidevčeve vlade kakor tudi rušenje vseh vlad, v katerih smo sodelovali Hrvati po sporazumu. Kakor otro

Volitve v Narodno skupščino

Nekaj podatkov iz volilnega zakona.

Volitve, ki so razpisane za 11. septembra, bodo četrti od ujednjeneja. Prve volitve v konstituanto so se vrile 20. novembra 1920, druge volitve v Narodno skupščino 18. marca 1928, tretje, na katerih je bila izvoljena razpuščena Narodna skupščina, pa so bile 8. februarja 1923. Konstituanta je obstojala iz 419 poslancev, Narodna skupščina iz leta 1923 pa iz 315 poslancev. Ali bo nova Narodna skupščina imela vedno številno poslancev, ima odločiti državni odbor. Po določbah zakona o volitvih narodnih poslancev ima državni odbor določiti na podlagi statističnih podatkov, koliko poslancev voli posamezno volilno okrožje. Po volilnem zakonu voli vsako okrožje toliko poslancev, kolikor jih odpade nanj po številu prebivalcev iz ljudskega štetja leta 1910. Na vsakih 40.000 prebivalcev se voli po 1 poslancu. Ako je preostane večji od 25.000, dobri okrožje še 1 poslanca.

Po čl. 7 volilnega zakona tvorijo državni odbor predsednik in oba podpredsednika Narodne skupščine, predsednik državnega sveta, predsedniki kasaljskega sodišča v Beogradu, vrhovnega sodišča v Sarajevu, stola sedmice v Zagrebu, velikega sodišča v Podgorici in apelacijskega sodišča v Novem Sadu. Ta državni odbor, ki ga sestavlja predsednik Narodne skupščine, se sestane najkasneje 8 dni po razpisu volitev. Ker je bil ukaz o razpisu volitev podpisani

15. junija, se ima sestati najkasneje dne 23. junija. V roku 35 dni od razpisa volitev pa ima določiti, koliko volišč ima biti v posameznih ozirouma, koliko občin tvori posamezna volišča, kdo bodo predsedniki volilnih in članov glavnih volilnih odborov.

Volilno pravico ima vsak državljan, ki je bil do sestave volilnih imenikov 21 let star. Izvetsi so vojaki in osebe, ki so vsled kazni izgubile državljansko čast, ki so v konkuru ali pod kurateljo.

Poslane morebitki vsak državljan, star 20 let, ki govorji, piše in čita službeni jezik. Izvetsi so državni dobavitelji in podjetniki.

Kandidatne liste se morajo predložiti središču prve stopnje v potrdilo v času od početka 65 dni do konca 74 dni po ukazu o razpisu volitev.

V Sloveniji imamo dve volilni okrožji, prvo obsega področje okrožnih sodišč v Mariboru in Celju, drugo pa področje deželnega sodišča v Ljubljani ter okrožnega sodišča v Novem mestu. Medjimurje tudi volilno okrožje skupno z varazdinsko županijo.

Pri zadnjih volitvah je bila razdelitev poslanskih mandatov po posameznih pokrajini naslednja: Srbija 78, južna Srbija 43, Črna gora 7, Voivodina 34, Bosna in Hercegovina 48, Dalmacija 16, Hrvatska 68, Slovenska 26.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Volitve se bližajo... — Misteriozni grobovi v Dubrovniku. — Ljubezen je huda reč. — Boj z medvedom.

Volilni boji je pričel na vseh koncih v krajih. Vlada sicer neprostenato zatrjuje, da bodo volitve popolnoma svobodne, toda vse kaže, da tako hudega terorja še nismo doživeli kakor ga imamo pričakovati pri teh volitvah. Že včeraj smo poročali, kako se je godilo radičevskim agitatorjem, ki so prišli v Skopje, da od tam vodijo agitacijo po Južni Srbiji. Toda znano je, da so si južno Srbijo razdelili gg. ministri in zato ne sme nikhe drugi tja, da bi jim ne snešeli mandatov. Radičevce so morali v znamenju volilne svobode čuvati žandarji, dokler se niso s prihodnjim vladom vrnili nazaj v Beograd.

Nekako slične razmere bodo zavalevale menda tudi v Dalmaciji. Včeraj je imel ministrski predsednik konferenco z novoimenovanimi velikimi županji, da jim da navdila za volitve, a baš istega dne se je odigral na otoku Hvaru kravav dogodek, ki ni baš razveseljivo pojav. Več delavcev iz Splita je priredilo izlet na Hvar. Ko so se proti večeru vracači s parnikom, so jih spremili hvarske delavci in so se ob odhodu parnika veselo poslavljali, vzklikajoč drug drugemu: Na obali so se zbrali tudi orožniki. Ko je nekdo zaklical: »Zivel radičevski Split!« je nastal na obali preprič, v katerega so se vmešali tudi orožniki. Iz neznanega vzroka je neki orožnik rabil orožje in ustrelil Jovana Jelušića, sina edinca v dvojno Jelušić. Med občinstvo je nastala panika in strahovito razburjanje. Kako se je stvar prav za prav odigrala, bo ugotovila še le preiskava. Vse kakor pa tudi slauči kaže, da je imel gosp. Pribičević prav, ko je na svojem nedeljskem shodu naglasil, da so vlastodržci prišli ob pamet. Če si hoče vladana na ta način pridobiti večino, potem je sploh škoda, da so bile volitve, ki sta nejo težke milijone, razpisane.

Ljubezen je huda reč. Kogar se enkrat prime, ga hudo drži in nobeno združilo ne pomaga. To priča tudi zgodbu lepega dekleta iz Šibenika, radi katerega so si že trije vitti mladeniči končali življenje. Dragica je znana kot lepotica dačač naokoli. Ona pa se tegema tudi v polni meri zaveda in je zato precej hladna za vse preščin in ponudbe domaćih fantov. Bržkone čaka, da pride kak stric iz Amerike, ki bi jo poročil »iz ljubezni na prvi pogled« in ji položil svoje milione v nogam. Ta njena nedostopnost je spravila v kratkem času že tri mladeniče v obup. Nedeljkijo je hotel izvršiti samomor kar v vlaku, ko se je vračal domov. Stopil je namreč v Šibenik k Dragici in jo povprašal, ali bi mu ne hotela postati družica za vse življenje. Dekle ga je malo prezirljivo zvrnilo. Nedeljkijo je v jezi in obupu izplil strup, toda njegov namen so prekrizali zdravnik, ki so mu izprali želodec in ga tako rešili. Par dni pozneje si je hotel iz istega vzroka končati življenje 17letni Djuro. Izbral si je parnik Split—Makarska in je hotel svoje kosti položiti k zadnjemu počitku v sinji Adriji. Toda slana voda ga je kmalu stresnila. Bolj nesrečen je bil akademik Ante, ki se je ustrelil. Njegovo stanje je precej nevarno. vendor pa upaj zdravnik, da ga ohramijo pri življenu. Menda bodi ti slučaji izpametovali tudi dekleta.

Včeraj smo poročali, da se je v bližini Rogatice pojavil velik medved, ki dela kmetom hude preglavice. Enemu je odnesel vola, in ga razmesnil, a ko so ga zasledovali, jih je napadel s kamejnim in storovjem tako, da so morali pobegniti. Ljudje si ne upajo več brez orožja na polju.

Včeraj pa je seljak Andrij Došlo nevarnejša kosmatinca vendarle užegal. Andrij je šel s svojo ženo na polje. Žena se je za hip odstranila v bližini gozd. Nenadoma je pretresel ozračje strahovit krik. Mož je planil po koncu, zagrabil puško in pohitel v gozd, da pogleda, kai se godi. Na svoje največje

besu, naenkrat pojavila v Ajacciu, das sem vedel, da se ni peljala z edinim parnikom, ki je takrat še vozil. Kako je bilo to mogoče? Tudi tega nisem razumel. Zadovoljil sem se s tem, da sem si zadevo dobro zapomnil in opazoval mlado domo.

Cetrti neobičajni dogodek je bil, da je moj prijatelj, ki mi je pomagal opazovati mlado domo, nenadoma izginil. Ne da bi se poskobil ali povedal, kam potuje. Kako se je moglo to zgoditi? Ali so na Korziki še vedno razbojniki? Ni sem imel povoda verjeti to, toda sklenil sem smatrati zadevo z razbojniki za možno in iskati svojega prijatelja.

Peti dogodek je bil, da sem na svojih izletih med iskanjem prijatelja spoznali zmisel reklame, ki mi je imponirala. V gozdu sem opetovanio naletel na reklamne deske, ki so priporočale odvajalno sredstvo, kremo za kožo, kolado in konjak.

To je bila zelo presestljivo naložena energija raznih podjetij. Se bolj sem se pa čudil, ko sem pomisil, da so vse reklame na najbolj divjih in pustih krajih Korzike. Kasen prečkinjem pa men je imela reklama na takih krajih? Tega nisem razumel, pač sem pa uvrstil tudi peti dogodek v arhiv neobičajnih pojavorov.

presenečenje je zagledal svojo ženo v objemu kosmatinca. Kot bi trenil, je strga puško z ramen, pomeril in sprožil. Strel je zadel kosmatinca v glavo in ga sicer precej, vendar pa ne prehudo rani. Z divjim rečanjem je žival spustila pol nezavestno ženo in se obrnila proti novemu napadalcu. Andrijka ni imel več časa, da bi puško znova nabasal. Zmanjšal je torej s prazno puško po kosmatinčevi glavi, toda medved je puško z gobcem prestregel in jo s svojimi silnimi zobmi zdrobil kakor palčko. Praznih rok je stal Andrijka pred medvedom. S strahovitim udarcem svoje težke šapega je medved podrl na tl. Andrijka, ki velja med znanci za silno močnega moža, prvega sodobnega Tarzana, se je maglo pobral v prijet z desno roko kosmatinca za vrat in ga pričel daviti, z levico pa je potegnil krake nož in ga večkrat zasadil medvedu v prsa. Vnel se je boj na življenje in smrt. Razdraženi medved je strahovito obdeloval Andrijka s šapami ter mu strgal z desnega pleča vse meso. V tem je prihitev na krik žene tudi neki sosed s puško. Andrijka mu je zaklical, naj ustreli, pa če tudi zadene njega. Seljak je res sprožil puško iz neposredne bližine kosmatincu naravnost v odprt relo. Kosmatinec je nato omahnil in začel bežati. Po par korakih pa se je zvrnil na tl in začel opeati. A tudi Andrijko so zapustile moči. Vsled silnih ran in velike izgube krvi je izgubil zavest. Žena in sosed sta ga za silo obvezala, nato pa odnesla v bližnjo hišo, kjer so ga naložili na voz in odpeljali v bolničko. Ubiti medved je izredno velik in se je le čuditi, da se je Andrijka sploh mogel tako dolgo braniti.

Velik požar v Zgornji Šiški

Zgorelo podstrešje Peruzzijeve hiše. — Škoda znača do 80.000 dinarjev.

Ljubljana, 21. junija.

Pri mitnici v Zg. Šiški na Celovški cesti je senci službojoči paznik dohodarstvenega urada Ivan Barl ič okoli 22.55 nemadoma opazil, kako je iz podstrešja enonadstropne hiše št. 10, ki je last čevljarskega mojstra Emila Peruzzija, svignil silen rdeč zubelj. Ogenj se je nato z veliko nagnlico širil na vse stran podstrešja. Svigački plamen je mahnil mojstру vso. Hitro je g. Barl ič aviziral bližnjo policijsko stražnico. Stražniki so zbudili v hiši stanuječe stranke in sicer Peruzzijev rodbino in trgovca Marija Remiha, ki je odnosno njenega soprogona Frana. Vsi so preplašeni in zbgani zbrani na cesto. Dim je začel že objemati prvo nadstropje, kjer se nahaja tudi Peruzzijeva čevljarnica in kjer je spal neki 15-letni vajenc, ki se je le z veliko težavo in v skrajni nevarnosti rešil iz gostega dima in strašne vročine.

RESILNA AKCIJA GASILCEV.

Policistska stražnica v Zg. Šiški, videc kritičnega položaja, je takoj po alarmu obvestila reševalno in gasilno postajo v Mostnem domu, da gori na Celovški cesti in da je nevarnost velika. Že ob 22.55 je na kraj požara prispevala motorna brigalna z osmimi gasilci pod poveljstvom vodje Ivana Furlana. Pričeli so takoj z rešilno akcijo in lokalizacijo požara. Gasilci so prihitevili na pomudi tudi gasilci iz Zg. in Sp. Šiške s svojima brigalnami. Gasilci so neumorno in vtrajno delovali poldrugo uro ter se jim je končno posrečilo požar popolnoma udušiti. Peruzzijev hiši stoji na levem strani Celovške ceste nekoliko osamljena, toda bila je velika nevarnost, da se požar eventualno razširi na bližnjo poslopja. Gasilci, kateri tudi domaćini so se marljivo udeleževali reševalnih del, izpraznili so stanovanje Peruzzijeve rodbine ter pohištvo odnesli na cesto. Lastnik hiše Peruzzi je bil zavarovan pri zavarovalni družbi »Jugoslovija« za 70.000 Din, trgovca Marija Remiha pa za blago pri banki »Slavija« za 80.000 Din. Po snosnem požaru povzročenem škodo bo danes posebna komisija definitivno precenila. Kakor zatrjuje, znača celokupna škoda okoli 100.000 Din.

ZVROK POZARA.

Kako je nastal požar, je dosegel popolnoma nepojasnjeno. Policia je uvedla preiskavo. Pojavljajo se tri možnosti. Nekateri so mnenja, da se požar nastal na ta način, da je kdo čez dan ali proti večeru vrgel cigaretne ogorek v podstrešje. Druga so mnenja, da je požar zaretila zlobna roka, kar pa je izključeno, ker Peruzzi ni imel v okolici svržalnikov. Sumijo nekega slabounenega. Ne-

Sesti dogodek je bil v zvezi s petim. To je bil nov dokaz visoke stopnje reklame na Korziki. Skoraj vsak dan so pripravili listi najrazličnejših oglasev in reklame za odvajalna sredstva, za čokolado, konjak itd. Eno pa je bilo vsem oglašom skupno: poleg reklame za dočinko blago so naznajali vedno tudi čas, kdaj bo poslovala pošta. Kakšna zveza je mogla biti med pošto z ene ter čokolado, likeri in odvajalnimi sredstvi z druge strani? Zmanj sem skušal priti te zagonetki do dna. Naposled sem uvrstil tudi šesti dogodek med prvih petih.

Sedmi in zadnji dogodek je bil, da sem v zelo čudnih okolnostih izvedel dve reči. Ena je bila, da se mudri tu na Korziki oseba, ki se peča s prastarim načinom sleparstva, s takozvanou fingenom dedičino, druga pa, da je prisel cesar Napoleon po dolgih letih nevzdržnega spanja pri Invalidih zopet na svet. In s finim dramatičnim nagonom, ki ga je odlikoval v njegovem prejšnjem vtelešenju, se je rodil v istem kraju, kakor prvič, namreč na Korziki.

Ko sem slišal ti dve novici, sem zatrl domnevati, da bi utegnila biti zlata zvezda med členki moje verige neobičajnih dogodkov, in da je osvoboditev

kateri pa opozarjajo na okolnost, da bi požar lahko nastal vsled kratkega stika, kar se je že pred dvema letoma zgodilo. To je izkliceno, kajti električna napeljava vodi skozi podstrešje po veliki cevi.

Tudi Drava zahtevala dve žrtvi

Kopalna sezona je na višku in zato ni čuda, da je že zahtevala povod slovenske žrtve. Poročali smo včeraj, da se Sava pri Zagrebu zahtevala tri slovenske žrtve, a tudi v Tomaečevem pri Ljubljani so valovi zagnili dva mladeniča.

Pa tudi Drava je zahtevala nove žrtve. V petek je utonil v mestnem poklepju na Morju v 40 min. 26 1/2 sek. Vsa dirlalna proga je bila zastrrena po Velocipedski četji Dravske divizijske oblasti, za kar se izrekla g. majorju Jekliču najtopilejša zahvala. Dirka pa se je izvršila brez vsake nezgode pod vodstvom predsednika Motovaze g. dr. A. Kandare. Mnogobrojna publike je z veslikim zanimaljem sledila poteku dirke.

— Villacher Sport Verein — SK Sloven. Dne 29. junija odigrala SK Sloven pri Zagrebu zahtevala tri slovenske žrtve, a tudi v Tomaečevem pri Ljubljani so valovi zagnili dva mladeniča.

Popoldne je tudi Drava zahtevala dve žrtvi. V petek je utonil v mestnem poklepju na Morju v 40 min. 26 1/2 sek. Vsa dirlalna proga je bila zastrrena po Velocipedski četji Dravske divizijske oblasti, za kar se izrekla g. majorju Jekliču najtopilejša zahvala. Dirka pa se je izvršila brez vsake nezgode pod vodstvom predsednika Motovaze g. dr. A. Kandare. Mnogobrojna publike je z veslikim zanimaljem sledila poteku dirke.

— Društvo iz LHP. Seja upravnega od

bora v sred. 22. t. m. ob 20. v kavarni Emioni. Na sejo je vabljen g. S. Sancin. Vsi klubni se pozivajo, da do konca t. m. poravnajo članarino. — Tajnik.

— Dohodki tekme Hajduk-Hašč so znašči 99.200 Din. Vstonino je plačalo 20.000 oseb. Tekma Sand — 3SK je imela 20.000 dinarjev suficit.

— Cetrti kolo za državno prvenstvo se odigrala 3. julija. V tem kolu se srečajo: Hašč — BSK v Zagrebu, Sand — Ilirija v Ljubljani in Hajduk — Šaški v Splitu. — Beogradski podsavz zahteva, da Hašč igra v Beogradu.

Zagreb v 40 min. 26 1/2 sek., tretji Srečko Zanoškar od kolesarske sekcije ASK Primorje v 40 min. 26 1/2 sek. Vsa dirlalna proga je bila zastrrena po Velocipedski četji Dravske divizijske oblasti, za kar se izrekla g. majorju Jekliču najtopilejša zahvala. Dirka pa se je izvršila brez vsake nezgode pod vodstvom predsednika Motovaze g. dr. A. Kandare. Mnogobrojna publike je z veslikim zanimaljem sledila poteku dirke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 21. junija 1927.

— Prihod kraljevske dvojice na Bleč. Kralj Aleksander I. in kraljica Marija sta se iz Topole povrnili v Beograd, kjer ostanaeta le nekaj dni, nakar odpotujeta na Bleč, kamor prispeta začetkom julija.

— Potovanja ministrov. Beogradski liti sti poročajo, da je prometni minister general Milosavljević že odpotoval na inšpekcijo potovanje v Slovenijo. Ta vest je netočna. Prometni minister se ni odpotoval v Slovenijo. Minister trgovine in industrije dr. Spaho se je vrnil iz Zagreba, kjer je prisostvoval svečanostim na borzi. V Beograd. Iz Vraneja pa se je vrnil v Beograd minister poštne in telefonskega Vlado Kocić.

— Sklicanje ljubljanske oblastne skupščine. Predsednik ljubljanske oblastne skupščine namerava za prve dni meseca julija sklicati oblastno skupščino na krajev sasedanje. Skupščina ima izvesti predvsem revizijo in spremembo cestnega zakona, zlasti člena 22., ki se tako spremeni, da se tarifiratno po posameznih cestnih odborih določijo prispevki oseb in podjetij, ki vporabljajo ceste. Uredi se pred vsem hitrejsje pobiranje cestnih prispevkov. Dalje bo skupščini predložen osnutek uredbe za ustanovitev Oblastne hranilnice. V razpravo pridejo tudi cestne doklade. Uvede se baje nova 25% oblastna cestna doklada.

— Iz diplomatične službe. Novoimenovani naš poslanec F. M. Jovanović je prispel v Varšavo, kjer izroči v svečani avdijiji prihodnje, da se poverilice predsedniku poliske republike.

— Novi rektor beogradске univerze. Za rektora beogradске univerze je izvoljen prof. fil. kafekete dr. Ceda Mitrović.

— Ustanovitev kmetijskih zbornic. Pojedelski minister je odredil, da se v najkrajšem času prično ustanovljati kmetijske zbornice v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani in Splitu. Kmetijska zbornica v Ljubljani bo obvezno ljubljansko in mariborsko oblast.

— Pomorski muzej v Splitu. Merodajna ministrstva so odobrila večje kredite za ustanovitev modernega pomorskega muzeja v Splitu.

— Važno za izseljence. Ministrstvo za socialno politiko je izdalno na podrejene oblasti okrožnico, v kateri jih obvešča, da se morajo prošnje za izseljitev naslavljati na velike župane, ne pa direktno na ministra za socialno politiko. Take prošnje se ne bodo vpoštevale.

— Poljedelsko orodje za dobrovoljce. Ministrstvo za agrarno reformo je sklenilo nabaviti v Nemčiji na račun reparacijev večjo množino poljedelskega orodja. Orodje se razdeli med naseljeno dobrovoljcev v Južni Srbiji.

— Kredit za vzdrževanje železniških prog v Sloveniji. Prometno ministrstvo je dovolilo, ljubljanski železniški direkciji 3½ milijona dinarjev, ki se imajo vporabiti za popravo in vzdrževanje železniških prog v Sloveniji. Iz tega kredita se vporabi večja svota za popravo železniške proge Ljubljana - Rak. Ta proga gotovo že 20 let ni bila temeljito popravljena in tudi borovniški most je treba popraviti, ker se je začela opeka kršiti. Že sedaj morajo vlaki, tudi brzovlaki in ekspresni, zelo počasi voziti čez most, ker je drugače nevarnost, da se ne zgodi kakva večja nesreča.

— Sodne počitnice. Nekateri beogradski in drugi listi so poročali, da se prično po zakonu na Vidov dan sodne počitnice, ki trajajo točno 45 dni in da bodo sodišča med počitnicami razpravljala le o najnajvečjih zadevah. Listi so pripominjali, da veljajo počitnice za vso državo. Ta vest ni točna. V Sloveniji prično sodne počitnice 15. julija in trajajo do 25. avgusta v smislu še sedaj v Sloveniji veljavnega pravnega reda.

— Prošnjo za podelitev lekarniških koncesij je vložil dr. chem. in mag. pharm. Stanko Kmet - Bergant in sicer za otvoritev in obravvanje nove javne lekarne na Viču pri Ljubljani. Vsi lekarnari, ki misljijo, da bi bil z ustanovitvijo nove lekarni obstoju njih lekarne ogrožen, naj vlože v štirih tednih ustremno ali pismeno ugovore pri srezku poglavjujujoči ljubljanske oklice.

— Novi senzalji ljubljanske borze. Ljubljanska borza za blago in vrednote je imenovala dr. Janka Berceta in Vasa Sušnika za začasna borzna senzala za vrednote. Gabrijela Erzina pa za začasnega borznega senzala za vrednote ter za delne in mlevske pridelke.

— Razpisani službi. Pri sreskem poglavju v Kastavu se odda mesto dnevnicija ali dnevnikičarke z mesečno nagradjo 900 dinarjev. Pogoj popolno znanje strojepisa. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 30. junija pri velikem županu ljubljanske oblasti. Oblastni odbor mariborske oblasti razpisuje mesto pisarniškega uradnika. Prošnje naj se vlože do vstetege 10. julija.

— Za rezervne oficirje. Vojno ministrstvo je izdalno pojasnilo, da pripada rodbinska draginjska doklada rezervnim oficirjem — svobodnih poklicev za časa orozne vaje samo tedaj, ako se izkažejo s potrdilom pristojne oblasti, da se njihova družina ne more preživljati, dokler so na orozni vaji, ker so siromašnega stanja in imajo nobenih drugih dohodkov.

— Na našem SPD. Danes ima SPD občni zbor. Naj nam bo dovoljeno porabititi to priliko in opozoriti osrednji odbor na razmere v planinskih kočah, kjer bi bila nujno potrebna remedura. Prenosnina in cene pijač, zlasti vina, ki ni vedno najboljše, so odločno previsoke, aka pomislimo, da morajo oskrbniki in oskrbnice prodajati jestvine večinoma po tistih cenah, kakor v mestih, kar priznava SPD samo. Umetnost bi bilo dovoljiti oskrbnicam in oskrbnikom primerno povisjanje cen in jim nuditi s tem za njihov trud nekoliko večji zaslužek, zla-

sti će pomislimo, da se jim meso in druge jestvine često pokvarijo, ker jih ne morejo pravočasno prodati in da trpe pri tem znatno škodo. Z druge strani bi pa ne skočilo sorazmerno znižanje prenočnine in cen pijač, ki jih ima v režiji SPD. Želeti bi bilo, da se o tem spregovori tudi na današnjem občnem zboru.

— Koča pri Triglavskih jezerih se odvri 25. t. m. in bo redno odprta in najbolje preskrbljena z vsemi živilimi in pijačami po nizkih cenah, kakor v gostinstvih in kavarolah po mestih. Nepotrebitno je torej živila nositi seboj v kočo, zlasti ker je gulaž ali kakša druga jestvina v koči cenejša in bolj sveža kakor pa, če bi bila prinešena s seboj. Razum tega je treba že jestvine seboj nositi, kar močno črpa energijo turista, zlasti po težkih triglavskih turah. — Komarča: prihod in odstop od koče v najboljšem stanju in brez nevarnosti. Gospodarstvo in oskrbniki koča se ni spremenilo! Zato nazaj v planinski raj!

— Iz tajnišča Zveze kulturnih društev Ljubljana. V nedeljo 26. t. m. se vrši ob 9.30 dopoldne v prostorijah tajnišča (Kazino II. nadstropje) VII. redni občni zbor ZKD Ljubljana. Pri tej priliki bomo polagali bitanco do vročenem delu naših naprednih kulturnih društev v mestu in na deželi, obenem pa podali pregledno sliko o delovanju centralne ZKD, ki je delo teh društev vseporovod smotreno vodila in podpirala. Dnevnih red občnega zabora smo pred kratkim objavili v novinah, ponovno pa naglašamo in prosimo, da vsa društva sigurno posluje svoje delegate, ki naj podajo svoje želje in predloge in nasvetne glede programa za prihodnjo sezono. Več društev v enem kraju lahko pooblašči enega delegata, da jih skupno zastopa na zborovanju. Počivna vožnja zunanjim delegatom zagotovljena. Vsak udeleženec naj vogni listek spravi za brezplačni povratek v domovno postajo.

— Združenje slovenskih tabornikov predi svoj letoski veliki tabor nad Tržičem. Gozdovni kodo bodo taborili od 12. julija do 1. avgusta t. l. Taboril bodo člani rodov Ljubljana, Maribor, Pragersko, Hoče, Konjice, Ptuj in Zidani most. ZST vabi vse one, ki bi se hoteli pridružiti za taborenje in vstopiti v gozdovniško organizacijo, da se prizavijo starosti Vladimir Kramar v o.s.n., Ljubljana, Narodni dom, pritličje, desno v tajništvu NSZ ali pa se udeležijo gozdovniškega posvetovanja, ki se vrši vsak ponedeljek v Narodnem domu v pritličju. Prijave za taborenje se sprejemajo samo do 5. julija t. l. — Združenje se udeleži letoskih kongresov Saveza Trezvene Mladeži od 2. do 3. julija s tem, da je prevzel rediteljsko službo in bo sodelovalo pri skautsko - gozdovniški skupi.

— Kdo bo radikalni kandidat v Kranju? Zagrebški »Morgenblatt« z dne 20. t. m. pridobičuje pod naslovom »Dragiša Stojadinović kot nosilec liste v okrožju Kranj« brzovlako iz Beograda, da je dosegla tjači in okrožja Kranj deputacijo, ki je intereniralna pri ministrskem predsedniku Vučićevi, da bi v tem okrožju kandidiral Dragiša Stojadinović, znan iz afere Rade Pašić. — Beležimo brez komentarja, ako je ta vest sploh resnična.

— Smrtna kosa. Danes je preminula v Ljubljani soproga magistratnega nadoficirja R. Tavčaria ga. Ruža Tavčar, roj. Peterlin. Bila je vzorna, značajna žena in skrbna mati. Pogreb bo v četrtek ob 4. pooldine iz Gorupove ulice 4. Blag je spomin! Zalučičim naše Iskreno sožalje!

— Živalske kužne bolezni v ljubljanski oblasti. Od 6. do 12. junija je bilo v ljubljanski oblasti 49 slučajev svinske kuge, 11 svinske rdečice in 4 konjskih garci.

— Kmetijska posolnica ljubljanske okolice opozarja vse cene, odjemalec srečki drž. loterije, da čim preje obnovne nove srečke za 1. razred 14. kola. Zajedno se priporoča tudi novim interesentom. Žrebanje prihodne dni začetkom julija.

— Nesreča med kolesarsko dirko. Ilirija je povabilna ljubljansko reševalno postajo naj vodi reševalno akcijo pri nedeljski motociklistični in kolesarski dirki. Organi reševalne postaje Indof. Zdravčič in Žganjar so z rešilnim avtom sledili dirki. Imeli so v petih slučajih prilikov intervenerati in obvezati rane. Znatnejše poškodbe je dobil slikarski pomočnik Friderik Lupša na stegnu, glavni in rokah. Prepeljali so ga v ljubljansko javno bolnično. Padel je na opasni »Jeperci« s kolesa, čezeni so šli še štirje kolesarji, katerim se ni nicesar zgodilo. Pri Vlžnarijih se je pri padcu s kolesa poškodoval na glavi zlatar Marij Ladič. Lahke poškodbe so dobili še trije drugi kolesarji. Udeležencem motociklistične dirke Medvode - Gaštaj se ni zgodila nobena nesreča.

Iz Ljubljane

— Volumni imeniki za mesto Ljubljano so razgrajeni pri mestnem magistratu (mestni volumni kataster soba štev. 21) dnevno ob običajnih urah: od 8. do 12. Vsakodne je pravico, da v navedenih urah abecedni volumni imenik pregleda, prepiše, razglasiti in natisni ter da zahteva bodisi zase, bodisi za drugega, naj se popravi v njem, kar misli, da je treba popraviti. Po praviku volumnega imenika se more pri mestnem magistratu zahtevati neposredno ustno ali pismeno ter se morajo vsaki zahtevi popravka pritožiti potrebna dokazila. Po dolodučilu čl. 12 zakona o volumnih imenikih z 20. maja 1922. se lahko popravki volumnega imenika zahtevajo še 15 dni po razglasitvi volitev, to je do vstetege 30. junija 1927. Nobena poznejša zahteva popravka ne vpliva na sestavo volumnega imenika. Pri volitvi poslancev Narodno skupščino, dne 11. septembra 1927, smejo glasovati samo one osebe, ki so vpisane v volumnim imeniku.

— Adaptacija društvenih lokalov pbt. uslužbenec v Ljubljani. Oblastna organizacija pbt. nameščencev je zadnjem času zaradi naravnega prometa v delavnicih (čevljarnici in krojačnici) prostore običajnih delavnic razširila. Istočasno se je povečala tudi društvena pisarna, ki je bila zelo majhna. Poleg društvene pisarne ima danes tuži zadružna. Poštni dome svoj društveni lokal. Sedaj imajo v tem poslopu (Pred Prilimi štev. 1) vse poštne strokovne in druge organizacije svoje pisarne, a želja vseh uslužbenec je, da si čim preje zgradijo svoje lastno poslopje, ki bo nosilo na proučju v zlatih črkah napis »Poštni dom«. Sprito priznane požrtvovalnosti poštnih brzozajavnih in telefonskih uslužbenec bo v dogledni dobi stala ponosna zgradba v slovenski prestolici.

— Maturantov tened. Po vseh srednjih šolah v državi se vrše ta tened zrestnosti izpit. Spričevala pa se razdeli med kandidate še le na Vidov dan. Tudi v Ljubljani je opažati, da se maturanti marljivo in živahnopravljajo na zrestnosti izpit. Dočim celo polletje ni bilo videti dijakov zjutraj v tivoljskem gozdu s knjigo v roki, sedaj zjutraj mrzoli maturantov in maturantini, ki nosijo seboj zvezke in knjige. Temeljito se izpršujejo, nekateri delajo mnogo preglavice razne matematične formule in dostikrat mladenčki priti na pomnik dekljica s svojim znanjem iz matematike. Pred srednjimi šolami pa se zjutraj zbirajo kandidati in čakajo na usodni trenutek, ko bodo polagali račun o svojem pridobljenem znanju in bodo spoznani za zrele.

— Učno mesto na državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani z nastopom v šolskem letu 1927/28. Razpisuje se učno mesto komercijalista (knjigovodstvo, dopisac, kontorna dela, trgovska aritmetika, nauk o meničih). V poštev pridejo v prvi vrsti prosilci s kvalifikacijo za trgovske akademije, v drugi vrsti oni, ki imajo kvalifikacijo za dvorazredne trgovske šole. Prednost imajo pri kvalifikaciji oni, ki dokazejo, da so usposobljeni za poučevanje italijanske ali francoščine. Prošnje, opremljene po členu 12. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbenecih, se naslovijo na ministrstvo trgovine in industrije v Beogradu, vložijo pa do dne 10. julija 1927 pri ravnateljstvu državnih dvorazrednih trgovske šole v Ljubljani.

— Zanimljivosti z ljubljanskim trgom. Danes je bilo na trgu izredno veliko belih liliij, saj praznuje mladina svojega patrona sv. Alojzija. Mnogo je bilo tudi borovnic, ki jih ponujajo prodajalke že po 1.50 do 2. Din liter. Na Pogačarjevem trgu so na prodaj ringloti, ki po 12 do 14 Din. Domajčni črešnji je bilo v izobilju.

— Vreme. Danes je nastopilo zopet izredno lepo vreme. Pravijo, da sv. Alojzij prinaša z nedolžno lilio dolgotrajno lepo vreme. Barometer se rapidno dviga proti točki stalnosti. Snoči ob 21. kazal 768,5, termometer 14,2, danes ob 7. zjutraj 770, termometer 11° C. opoldne barometer 771, termometer 24° C. Zjutraj je bilo deloma megleno, po poljih in vrtovih pa rosa.

— Občni zbor slov. plan. društva bo danes v torki zvečer ob 20. pri Levu na Gospodovški cesti, na kar društvenike opozarjava, ker pridejo v razpravo tudi trije novi predstavniki.

— Podrazitet teletine. Zadnjem smo poročali, da se je teletina v Ljubljani nekoliko podražila. Vzrok pa ni velik izvod telet v inozemstvo, marveč dejstvo, da kmetje vsedobite letne telet nečojo prodajati ali pa jih prodajajo dražje. Ker so poskočile cene živim teletom, so morali mesarji podražiti tudi teletino. V inozemstvu pa zdaj sploh ne izvažamo telet, ker naše cene inozemskim kupcem ne konverirajo.

— Udruženje jugoslov. inženjerjev in arhitektov — Sekcija Ljubljana — predriča svoje člane strokovno predavanje v sredo dne 22. junija t. l. ob 20. uri v državnem lokalnu na Kongresnem trgu 1/II., poslopje Kazine. Predavanje univerzitetni profesor kol. ing. Ciril Žnidaršič in načrtih za izrabu vodne sile reke Drave pri Felberjevem otoku pri Mariboru. Članstvo se vabi v polnočevalni udeležbi.

— Društvo »Soča« v Ljubljani ima v sredo dne 22. junija t. l. štiri občne predavanje v zavodu za živilno živiljenje v Ljubljani. Mahnič, ob pol. 9. zvečer. K tej seji so vabljeni ne le vsi občnički pričetki pa tudi člani društva.

— Zvezek dne 23. t. m. se bude žgat kres na Zgornjem Rožniku. Svirja polnočevalna godba »Gradska«. Za dobrino kapelico in jedila je pleskribljeno. Za slajček slabega vremena se vrši isti dan 24. t. m.

— Občni zbor Pokojninskega zavoda za nameščence v Ljubljani. V soboto 9. junija ob 10. se bo vršil v sejni dvorani mestnega magistrata. V redni občni zbor Pokojninskega zavoda.

— Zgubila se je v mesecu maju zlata damska zapestna ura na črnom traku. Natiselka se prosi, naj jo odda proti nagradi v upravi »Slov. Naroda«.

— Pri regulaciji Gospodske ulice naj bi se obenem popravila ograja pri Kmetijski družbi. Polomljene planke naj se nadomestite z novo: ograja, da ne bude kazilna vnamenja lica.

Dve uri v vreli vodi

Raztresena denarna pisma iz ponesrečenega vlaka. — Vzrok železniške nesreče pri Osijeku — slabe tračnice.

Kakor smo že včeraj kratko poročali, je v nedeljo ob 8. zvečer potniški vlak št. 1218, ki je vozil iz Osijeka v Zagreb, skočil med postajama Osijekom in Josipovac - Kravica pri 3. km s tira, ker so počile tračnice. V vlaku z 9 wagoni je bilo mnogo hrvatskih Sokolov, ki so se vračali z nekoga zleta.

Vlak je vozil z brzino 30 km na uro, ko je naenkrat lokomotiva skočila s tira ter se po kakih 100 korakih prevrnila v koto 180 stopinj na dimnik, nato pa zopet zaobrnila in zarila v zemljo. Nad lokomotivo in tender se je zavalil poštni voz, a na poštni voz wagon III. razreda, naslednji trije vozovi pa so napravili tako zvanzo harmoniko.

V trenutku, ko se je pripetila nesreča, je poštni uradnik Milivoj Lazić iz Zagreba urejal v službenem voznu denarna pisma. Vsled sumka ga je vrglo na drugi konec vagona, okno se je razbilo, denarna pisma pa so zletela na prostvo. Po nesreči so mnoga denarna pisma zbrali, vendar pa jih je nekaj zmanjšalo.

Včeraj je nastala zaradi tega, ker je počila tračnica, ki je ob prihodu vlaka odletela na stran, tako da je vlak kakih 200 metrov vozil po sami zemlji. Na tej progi so tračnice sploh take slabe, da se more nesreča pripeti vsak čas. Slična nesreča se je dogodila nedavno na isti progi kakor 2 km dalje proti Osijeku, ko je vlak vozil po zemlji kakih 100 m in je bilo v njem okoli 200 šolskih otrok. Tedaj se je bilo zahvaliti samo prisotnosti duha vlakvodja, da ni postala nesreča še večja.

Najtežje je poškodovan kurjač Jozef Gedič.

Drzen roparski napad v Novi Gradiški

Napad petih razbojnnikov na nočnega čuvaja. — Boj na življene in smrti. — Pogum mladega gimnazijca.

V Novi Gradiški je zbudil veliki senčajo poizkušen roparski umor v noči od sobote na nedeljo in sicer v stanovanju ravnatelja trgovske tvrdke Šmidka in sinov, inženiera Viljema Šmidka. Ko je nočni čuvaj te tvrdke hodil po svojem rajonu, sta ga naenkrat za hrbitom prijela dva človeka, katerima so priskočili še trije tovarisi, ko se je pričel braniti. Zvezali so ga z vrvmi, zmašili mu usta, nabili na ga potem vrgli v neko lopo. Nekateri izmed razbojnnikov so predlagali, da bi ga ubili, ker bi jih drugače lahko izdal, drugi pa so to odklonili, če da ima družino in je oče petih otrok. Iz tega sklepajo, da so bili razbojniki domačini, ki so poznavali čuvaj.

Eden izmed razbojnnikov je odšel nato v hišo naravnost v sobo inž. Šmidka, medtem ko so ostali drugi na straži na dvorišču. Inž. Šmidk je začul nek čum in prizgal svetlik na nočni omarici. V svoje največje začudenje je zagledal pred seboj razbojni-

ka, ki je z naperjenim revolverjem zahteval od njega 10.000 Din.

Po prvem presenečenju je Šmidk skočil iz postelje in pograbil razbojnika za roko, s katero je držal revolver. V tem trenutku je ropar ustrelil, k sreči pa je zadela krogla samo v tla. Med obema se je razvil boj, v katerem je Šmidk skušal odvzeti revolver razbojniku, ki ga je v obrambi tolkel z nogo po glavi. V tem boju se je revolver v drugič spražil ter ranil razbojnnika na roki. Klub temu ropar ni hotel odnehati te se je še nadalje boril s Šmidkom, ki mu je med tem prihitel na pomoci njegov sin, dijak 4. razreda gimnazije. Dasi je deček majhen in ima bolno roko, je priskočil na pomoci svojemu očetu in pričel klicati na ves glas. Ropar je nato v strahu, da bi ne prihilil tudi drugi ljudje, spustil Šmidka in pobegnil. Med bojem je dobil Šmidk pet težjih ran na glavi od udarcev z revolverjem.

V hiši so se abudile tudi služkinje ter

je bila takoj alarmirana policija, a so razbojniki že pobegnili v noč. Ob 4. zjutraj so došli k neki čuvajuji na železniški prog, kjer si je eden izmed njih pri vodeniku izpiral krvavo roko in potolčeni nos. Razbojniki je policija zasledovala na vse strani z avtomobili. Ropar, ki se je boril s Šmidkom, je pustil v hiši svoj klobuk in revolver. O dveh razbojnikih so ugotovili, da sta kocarji, ki hodita po sejnih. Ker je bil v soboto v Novi Gradiški sejem, so se bržkone informirali pri tej priliki o razmerah pri Šmidku, o katerem so mislili, da je bržkone opotoval na poroko svoje sorodnice v Pakracu, večed česar ne bo nikogar doma in bodo lahko nemoteno oprali njegovo hišo. V svojih računih so se seveda zmotili.

Usmrtilitev kneza Dolgorukova

V seznamu žrtev obnovljenega boljševiškega terorja je tudi knez Pavel Dimitrijevič Dolgorukov. Utemeljitev njegove usmrtiltev je zelo kratica. Črežvička pravi, da je bil monarchist, ki se je brez dovoljenja vrnil v sovjetsko Rusijo. Ustreljeni knez je bil res monarhist, vendar pa ne reakcionar, niti tako zvani černosotenec. V restavracijski monarhiji nikoli ni veroval. Dolgorukov je bil potomec ene najstarejših ruskih plemiških rodin. Po svojem političnem preprčanju je bil liberalac v najboljšem pomenu besede. Sovražil je politično nasilje in zatiranje ter je vedno odločno zagovarjal svoje liberalno naziranje. Bil je član Gosudarstvene dume in osrednjega odbora demokratskega stranke, ki je pripravljala v Rusiji daljšo politične in socijalne reforme. Njegova reputacija kot liberalca in demokrata je bila tako velika, da je očil po prevratu izvoljen za poslance zakonodajnega sobranja. Sobrejne so boljševiki z orožjem razgnali in Dolgorukov je moral bežati iz Rusije. V inozemstvu je pa kmalu zahrepel po domovini in domotožje ga je prisilil, da se je pod tujem imenom vrnil v Rusijo. Boljševiki so ga kmalu izsledili in aretirali. Od junija 1926. je sedel v harkovski ječi.

Zanimivo je, kako je karakterizirala Dolgorukova črežvička sama. V ruskih emigrantskih listih se je pojavila začetkom letosnjega leta vest, da je bil Dolgorukov ustreljen. Oficijelno glasilo sovjetske vlade »Izvestija« so pa to vest demantirala, češ da je treba tudi lagati previdne. Kneza Dolgorukova so karakterizirala kot vodilnega činitelja liberalne buržuažije in pisala o njem, da se je sestjal s svojimi soščenikami, pohlevnimi starški in starškami, samimi miroljubnimi liberalci. Priporočeval jim je o svojih načrtih, toda vti so se z rokami in nogami braniči ter prosili, naj jih pusti pri miru. O oboroženem nastopu proti boljševikom ali o kaki intervenciji niso hoteli ničesar vedeti. Knez je bil razočaran, ker ni našel tega, kar je iskal.

Tako je sodilo o Dolgorukovu officijelno glasilo sovjetske vlade. Čež nekaj dni so priobčila »Izvestija« izjavilo predsednika harkovske črežvičake Basilevskega, ki pravi med drugim, da se je v inozemskem tisku pojavila vest o bestialnem umoru Dolgorukova in da se je sivilasi knez samo dobrohotno nasmehnih, ko so mu to povedali. Po vsem tem pač ni bilo pričakovati, da bo Dolgorukov ustreljen. Evropa je skoraj že pozabila, da ima v sovjetski Rusiji politična policija pravico obsodit na smrt nasprotnike boljševiškega režima. Moskva je ponovno opozorila Evropo, da si te pravice ne da vzeti.

Čuden jetniški gost

V Pragi živi neki Anton Jelinek, ki pride vsako leto najmanj enkrat na sprotnje z zakoni. Mož pa si zna na krijozen način vedno pomagati iz zapora. Do sedaj je prebil vedno samo endan v jetniščici, a drugega dne so ga morali vedno prepeljati v bolnico. Jelinek ima nameč prav čudne manire. V zaporu pogolte vsakovrstne, ne baš prehvaljive predmete. Steklo, usnje, šivanke, nože, gumbi, žleble, žlice, zaponke in slična roba najde vedno prostora v njegovem želodcu. Mož bi to rej delal čast vsakemu cirkusu!

Zdravnik imajo z njim velike preglavice, ker mu morajo izprazniti želeni. Ta čas, ko leži v bolnici, mu kaže običajno že potete. Nedavno je Jelinek zopet romal v zapor. Ravnatelj kaznilične, ki je že poznal navade čudskega gosta, je ukrenil vse potrebno, da jetnik ne pogolte raznih predmetov. Toda, ko je drugo jutro jetniški paznik stopil v celico, se je Jelinek veselo krohotal. Raztrgal je namreč spodnje hlače in posamezne kose požrl. Sedaj je zopet v bolnici.

Tragičen konec slavnega pianista

Pretekli teden je umrl v Los Angelesi tragične smrti nekdaj svetovnoznan pianist Francis Grierson. Našli so ga mrtvega pri klavirju. Njegovi otrpli prsti so se še po smrti dotikal tipk. 79letni starec je umrl dobesedno od gladu. Umetnik, ki je imel pred desetletji denarjev v izobilju, si ni prihranil niti toliko, da bi si mogel na staro leta kupiti kruha.

Pianist Grierson je bil rojen 1. 1848. v Birkenheadu. Glasbo je študiral v Parizu pri znanim skladatelju Auberu. Kmalu se je proslavil z manjšimi skladbami, zlasti pa s svojimi koncerti. Seznanil se je z Richardom Wagnerjem, Flaubertom in Viktorjem Hugoem. V vseh večjih mestih Evrope je prijeval koncerte, ki so dosegli velik uspeh. Pozneje se je začel zanimati tudi za filozofijo in politiko. V londonskih in pa-

riških salonih je imel kot pisatelj in kritik mnogo občudovalcev.

Pred kakimi 30 leti je naenkrat izginil iz Evrope in šele mnogo let pozneje se je izvedelo, da je odpotoval v Ameriko. Kaj ga je vleklo tja, ni znano. Amerika je bila talentiranemu umetniku usodna. Nihče ga ni poznal in zato Američani tudi niso znali ceniti njegovih umetniških vrlin. Griersonovo življenje v Ameriki je bilo zelo težko in čim bolj se je stal, tem večjo bedo in pomanjkanje je trpel. Lahko bi se bil vrnil v Evropo, kjer bi mu nekdanji prijatelji rade volje pomagali iz zadrage, toda bil je preponosen. Zadnji dve leti svojega življenja je preživel v nepopisni bedi v Los Angelesu kot pianist nekega zakotnega bara. Vse svoje dragocenosti je moral zastaviti in končno jo moral dati slovo tudi zlati ur, ki mu jo je dal nekoč kot častno darilo angleški kralj Edward VII. Na dan svoje smrti je igral v baru do 2. zjutraj. Ko so vsi gostje odšli, je našel natakan sivolasega pianista pri klavirju mrtvega.

Gospodarstvo

— Dobava destilatorjev naftne, katrane, premoga, parafinskih skriljevcov itd. za proizvajanje električnega toka brez plačila trošarine. Na inicijativi Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je generalka direktorja davkov odločila, da se bencin in ostali destilatori naftne, katrane, premoga, parafinskih skriljevcov itd. v kolikor služijo kot sredstvo za pogon motorjev obrtniških in poljedelskih strojev, lahko dobavljajo trošarine prostota takrat, kadar se motorji porabljajo v obrtu in industriji za proizvajanje telesnih dobrin (raznih predmetov potrošnje) pod pogojem, da so ti motorji v temen spaju s stroji samimi ali s tehnično instalacijo podjetja. Po tej odločbi se smejo gornji destilatori trošarne prostoty porabljati tudi za pogon motorjev za proizvajanje električne luči in to brez razlike, ali se proizvajani tok porablja v lastnih prostorih, ali pa se prodaja.

— Prodaja. Dn. 1. julija t. l. se bo v Ljubljani pri dravski artilerijski radionici in Zbornici ofertalna licitacija glede prodaje dveh brekov in 1 fijakerskega voza. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interensem na vpogled.

— Sejem v Solunu. II. mednarodni sejem v Solunu se vrši od 15. septembra do 3. oktobra 1927. Informacije daje tudi zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

— Krediti za carinska poslopja. Finančno ministristvo je odredilo, da se bodo izdajali v bodoče krediti za carinska poslopja iz kreditnega fonda.

— Rapidno nazadovanje števila brezposelnih v Nemčiji. V zvezi z ugodnim razvojem gospodarske konjunkturi je v zadnjih mesecih število brezposelnih v Nemčiji rapidno nazadovalo. Do 1. junija se je skrčilo na 649.000 delavcev; napram 1.827.000 v februarju t. l. (maksimum februar 1926 — 2 milijon).

PRESELITEV.

Cenjenemu občinstvu oziroma svojim odjemalkam sporočam, da sem se preseila iz Krakovske ulice 11

v Hrenovo ulico 7

ter se še nadalje priporočam.

Marica Kavčič

Proda se za ugodno ceno lepa hiša v Ljubljani

Bleweisova 9, nasproti palače vel županstva dvonadstropna, v podstropju manzardna stanovanja, velik, košat vrt oziroma stavbišče, solidno zidana, v najboljšem stanju, neobremenjena z proste roke. — Event. se niša zamenja s kako pričernihihi v Mariboru. Ponudbe sprejema in posluša daje odvečnik dr. M. PIRC v Ljubljani, Cigaletova ulica, od 3.—6. popoldne.

Ponudba se izvršuje točno in solidno.

Najnovejši splošni izvor
stroškovne plinske svetiljke.

AIDA z Avrovo žarnico

200-500

svet moči

črno bela itd.

Nekatere počite petroleja

Sveti kakov elektrika

AIDA

je rabiti za razsvetljavo prodajalnic, aradov, gostilnic, žol, cerkev, dvorec, vrtov itd. „AIDA“ je predstavljena za najmanjje in največje prostore. — Zahtevajte prospekt!

Glavno skladališče za SHS ima elektrotehnični firmi

SVARC : drug

AGREB, Preradovska ulica

— Izčemo zaupne zastopalce —

— Zahtevajte takoi prospakte!

Mestni pogrebni savoz

Potrtega srca naznajamo vsem sočnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša nad vse ljubljena soprona in mamica, gospa

Ruža Tavčar

roj. Peterlin

v torki dne 21. junija 1927 po dolgotrajni in mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti, izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb blage pokojnice se vrši v četrtek dne 23. junija ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Gorupova ulica 4, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 21. junija 1927.
Riko Tavčar, mag. nadoficijal, soprog; Riko Tavčar, inženjer, Ciril Tavčar, stud. ing. arhit., sinova; Ruža Tavčar, hčerka.

Inserirajte v „Slovenskem Narodu“

Klišeje

83L

vseh vrst, črtne in avtočiplige, izdeluje po predloženih risbah, peropisih ali slikah za navaden tisk ali za finejšo izvedbo v eni ali več barv